

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

VIII kadencja
Marszałek Senatu

Druk nr 1260

Warszawa, dnia 2 lutego 2017 r.

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Mam zaszczyt przekazać Panu Marszałkowi podjętą przez Senat - zgodnie z art. 121 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej - na 34. posiedzeniu w dniu 1 lutego 2017 r. uchwałę:

**- w sprawie ustawy o zmianie ustawy –
Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.**

Przyjęcie poprawki Senatu może spowodować konieczność zmiany oznaczeń jednostek systematyzacyjnych, redakcyjnych lub ich fragmentów, w celu zachowania ciągłości numeracji albo ciągłości alfabetycznej, oraz w konsekwencji konieczność odpowiedniej korekty odesłań.

Z poważaniem

(-) Stanisław Karczewski

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 1 lutego 2017 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2017 r. ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następującą poprawkę:

- w art. 4 w pkt 2, pkt 16b–16d otrzymują brzmienie:
 - „16b) fałszywego oskarżenia innej osoby o popełnienie przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego;
 - 16c) tworzenia fałszywych dowodów lub innych podstępnych zabiegów, kierujących przeciwko innej osobie ściganie o przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe albo podejmowania takich zabiegów w toku postępowania;
 - 16d) zatajenia dowodów niewinności osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego;”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 1 lutego 2017 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej jedną poprawkę.

Poprawka, dotycząca art. 237 § 3 Kodeksu postępowania karnego, zmierza do tego, by wyłączyć prawo stosowania kontroli i utrwalania treści rozmów telefonicznych, gdy toczące się postępowanie lub uzasadniona obawa popełnienia nowego przestępstwa dotyczy przestępstw z art. 234, art. 235 lub 236 Kodeksu karnego, w zakresie jakim dotyczą one popełnienia wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego.

W ocenie Senatu, wprowadzenie prawa stosowania podsłuchów w przypadku podejrzenia popełnienia przez daną osobę czynu zabronionego polegającego na:

1) fałszywym oskarżeniu innej osoby o popełnienie wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego;

2) tworzeniu fałszywych dowodów lub innych podstępnych zabiegów kierujących przeciwko innej osobie ściganie w sprawie o wykroczenie lub przewinienie dyscyplinarne;

3) zatajaniu dowodów niewinności osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego

– naruszać będzie prawo do prywatności tej osoby w sposób nieproporcjonalny w stosunku do naruszanego przez tę osobę dobra, co budzi wątpliwości w świetle zasad wywodzonych z art. 2 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Ten ostatni przepis stanowi, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą jednak naruszać istoty wolności i praw.

Stwierdzenie, że ograniczenia mogą być ustanawiane tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie, nakazuje ustawodawcy rozważyć:

1) czy wprowadzona regulacja jest w stanie doprowadzić do zamierzonych przez nią skutków;

2) czy regulacja ta jest niezbędna dla ochrony interesu publicznego, z którym jest połączona;

3) czy efekty wprowadzonej regulacji pozostają w proporcji do ciężarów nakładanych przez nią na obywatela (wyrok z dnia 5 lutego 2008 r. Sygn. akt K 34/06).

Zasada proporcjonalności stawia przed ustawodawcą, na co wskazuje Trybunał Konstytucyjny (np. w wyroku z 22 września 2005 r., sygn. Kp 1/05, OTK ZU nr 8/A/2005, poz. 93) – z jednej strony, wymóg stwierdzenia rzeczywistej potrzeby dokonania w danym stanie faktycznym ingerencji w zakres prawa bądź wolności jednostki, z drugiej zaś, winna ona być rozumiana jako wymóg stosowania takich środków prawnych, które będą skuteczne, a więc rzeczywiście służące realizacji zamierzonych przez prawodawcę celów.

Z kolei, art. 47 Konstytucji statuuje prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Prawo to jest ściśle powiązane z tzw. autonomią informacyjną jednostki, która sprowadza się do samodzielnego decydowania o ujawnieniu innym podmiotom informacji dotyczących swojej osoby.

Pozyskiwanie przez władze publiczne informacji o jednostkach jest możliwe, ale przy spełnieniu wymogów płynących z art. 51 ust. 2 Konstytucji, tzn. gdy dotyczy to informacji „niezbędnych” w demokratycznym państwie prawnym, a ponadto z zachowaniem warunków przewidzianych w wyżej wskazanym przepisie art. 31 ust. 3 Konstytucji.

W ocenie Senatu wadą zakwestionowanego uregulowania jest to, że umożliwia ono niejawnie pozyskiwanie informacji o osobach w celu rozpoznawania i wykrywania przestępstw, czy zapobiegania przestępstwom, które trudno byłoby kwalifikować jako poważne, a w konsekwencji uzasadniające tak głęboką ingerencję w sferę prywatności i tajemnicę komunikowania się (podobnie w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 lipca 2014 r. sygn. akt K 23/11).